

SFS 2000:1064

Utkom från trycket
den 8 december 2000

Lag om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd;

utfärdad den 30 november 2000.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller kontroll av produkter med dubbla användningsområden och kontroll av tekniskt bistånd.

Lagen innehåller kompletterande bestämmelser till rådets förordning (EG) nr 1334/2000 av den 22 juni 2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden².

Bestämmelser finns också i lagen (1992:1300) om krigsmateriel och lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet.

Definitioner

2 § Med *produkter med dubbla användningsområden*, *export*, *exportör* och *exportdeklaration* avses i denna lag detsamma som i artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

3 § Med *militära produkter* enligt artikel 4.2 och 4.3 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 avses i denna lag de produkter som enligt 1 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel utgör krigsmateriel.

Med *tekniskt bistånd* avses i denna lag allt tekniskt stöd som har samband med reparation, utveckling, tillverkning, montering, testning, underhåll eller någon annan teknisk tjänst och som kan anta sådana former som utbildning, överföring av kunskaper och färdigheter eller konsulttjänster.

Tillstånd

4 § Frågor om tillstånd enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000, denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen prövas av Inspektionen för strategiska produkter eller den myndighet som regeringen bestämmer.

¹ Prop. 2000/01:9, bet. 2000/01:UU3, rskr. 2000/01:49.

² EGT L 159, 30.6.2000, s. 1 (Celex 32000R1334).

En myndighet skall med eget yttrande lämna över ett ärende till regeringens prövning, om ärendet har principiell betydelse eller annars är av särskild vikt.

Regeringen meddelar ytterligare föreskrifter om överlämnande av ärenden till regeringen.

Export och överföring

5 § Regeringen får meddela föreskrifter om att en produkt med dubbla användningsområden skall omfattas av krav på tillstånd till export enligt artikel 5.1 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter för att komplettera bestämmelserna om exporttillstånd i artikel 6.2 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

7 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på tillstånd till överföring som avses i artikel 21.2 a i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

8 § För tillstånd till utförelse av använt kärnbränsle gäller de begränsningar som anges i 20 a och 24 §§ strålskyddslagen (1988:220).

Tekniskt bistånd

9 § Tekniskt bistånd får inte lämnas utanför Europeiska gemenskapen om det är avsett att användas i samband med utveckling, produktion, hantering, bruk, underhåll, lagring, detektion, identifiering eller spridning av kemiska eller biologiska vapen eller av kärnvapen eller andra kärnladdningar eller i samband med utveckling, produktion, underhåll eller lagring av missiler som är i stånd att bära sådana vapen.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från förbudet.

Införelse

10 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på tillstånd till införelse av kemiska prekursorer (utgångsämnen) som kan användas för tillverkning av kemiska stridsmedel.

Återkallelse

11 § Tillstånd till export eller överföring enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000 kan återkallas, om tillståndshavaren har åsidosatt en föreskrift i förordningen eller en föreskrift som har meddelats med stöd av förordningen eller denna lag eller om det finns andra särskilda skäl till återkallelse.

En återkallelse gäller med omedelbar verkan, om inte något annat beslutas.

Årlig avgift och deklarationer

12 § Föreskrifter om skyldighet för tillverkare av produkter som avses i denna lag att betala årliga avgifter för att täcka statens kostnader för Inspektionen för strategiska produkter finns i 22 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel.

Den som är avgiftsskyldig skall varje år lämna en deklaration till inspektionen med de uppgifter som behövs för att bestämma avgifterna, enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från deklarationsskyldigheten.

13 § Enligt de närmare föreskrifter som regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar skall en deklaration varje år lämnas av den som

1. producerar, bereder, förbrukar, för in eller för ut kemiska prekursorer (utgångsämnen) som kan användas för tillverkning av kemiska stridsmedel,
2. under något av de tre senaste åren har producerat, berett, förbrukat, fört in eller fört ut sådana produkter, eller
3. producerar diskreta organiska kemikalier.

Deklarationen skall innehålla uppgifter om

1. verksamheten under det gångna kalenderåret,
2. den verksamhet som planeras för det kommande kalenderåret,
3. ändringar i verksamheten som planeras för det pågående kalenderåret.

Deklarationen skall ges in till den myndighet som regeringen bestämmer.

Uppgiftskontroll

14 § Den som har lämnat en deklaration enligt 13 § skall, på begäran av den myndighet som avses i 13 § tredje stycket, också lämna de upplysningar och handlingar som kan behövas för kontroll av uppgifterna i deklarationen.

För denna kontroll har företrädare för myndigheten rätt till tillträde till de områden, lokaler och anläggningar där sådan verksamhet bedrivs som omfattas av deklarationsskyldigheten och får där göra undersökningar och ta prover. Detta gäller dock inte utrymme som utgör någons bostad.

Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Tillsyn

15 § Tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna i rådets förordning (EG) nr 1334/2000, denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall utövas av Inspektionen för strategiska produkter eller den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten).

Regeringen får meddela föreskrifter om tillsynen.

16 § Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för kontroll av den som för överföring inom Europeiska gemenskapen eller för export tar befattning med produkter med dubbla användningsområden eller av den som ger tekniskt bistånd. Med handling

förstås framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniska hjälpmedel.

Tillsynsmyndigheten har rätt att få tillträde till lokaler där den som avses i första stycket bedriver sin verksamhet. Detta gäller dock inte utrymme som utgör någons bostad.

Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att tillsynen skall kunna genomföras. Tillsynsmyndigheten får begära hjälp även av andra statliga myndigheter för sin tillsyn.

17 § Den som enligt artikel 16.2 eller 21.5 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 är skyldig att bevara och på begäran av tillsynsmyndigheten visa upp handlingar skall bevara dessa i fem år eller den längre tid som för vissa uppgifter eller handlingar kan vara föreskriven i lag eller annan författning.

Straff m.m.

18 § Den som uppsåtligen utan tillstånd

1. exporterar produkter med dubbla användningsområden som avses i artiklarna 3, 4.1–4.3 och 5.1 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000, eller

2. överför produkter med dubbla användningsområden som avses i artikel 21 i samma förordning,

döms till böter eller fängelse i högst två år.

Vad som föreskrivs i första stycket gäller också den som uppsåtligen genom sådan elektronisk överföring som avses i artikel 2 b iii i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 utan tillstånd

1. exporterar programvara eller teknik som avses i artiklarna 3, 4.1–4.3 och 5.1 i samma förordning, eller

2. överför programvara eller teknik som avses i artikel 21 i samma förordning.

Om brott enligt första eller andra stycket är att anse som grovt döms till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

Vid bedömningen av om brottet är grovt skall det särskilt beaktas om gärningen ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning, eller om gärningen inneburit en allvarlig kränkning av ett betydande samhällsintresse.

19 § Den som av grov oaktsamhet begår en gärning som avses i 18 § första eller andra stycket döms till böter eller fängelse i högst två år.

Om gärningen är ringa, skall den inte medföra ansvar.

20 § Den som uppsåtligen bryter mot 9 § döms till böter eller fängelse i högst två år.

Om brottet är att anse som grovt döms till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

Vid bedömningen av om brottet är grovt skall det särskilt beaktas om gärningen ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning, eller om gärningen inneburit en allvarlig kränkning av ett betydande samhällsintresse.

21 § För försök till brott enligt 18 § första eller andra stycket eller 20 § första stycket samt för försök, förberedelse och stämpling till grovt brott enligt 18 § tredje stycket eller 20 § andra stycket döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

22 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtliga eller av oaktsamhet

1. lämnar oriktiga uppgifter i en ansökan om tillstånd eller i någon annan handling som är av betydelse för prövningen av ett ärende enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000 eller denna lag eller i en deklaration som avses i 12 eller 13 §,

2. åsidosätter krav eller villkor som har meddelats med stöd av artikel 6.2 i samma förordning eller bryter mot kontroll- eller ordningsföreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag,

3. åsidosätter sin underrättelseskylldighet enligt artikel 4.4 i samma förordning,

4. åsidosätter sin uppgiftsskyldighet enligt artikel 21.7 i samma förordning, eller

5. bryter mot artikel 16.2 eller 21.5 i samma förordning eller mot 17 §.

Om gärningen är ringa, skall den inte medföra ansvar.

23 § Om det inte är uppenbart oskäligt, skall följande egendom förklarats förverkad:

1. produkt som varit föremål för brott enligt denna lag eller värdet på en sådan produkt,

2. utbyte av brott enligt denna lag,

3. vad någon tagit som ersättning för kostnader i samband med ett brott enligt denna lag, eller värdet av det mottagna, om mottagandet utgör brott enligt denna lag.

En produkt som avses i första stycket 1 eller en särskild rätt till produkten får inte förklarats förverkad, om produkten eller rättigheten efter brottet förvärvats av någon som inte haft vetskap om eller skälig anledning till antagande om egendomens samband med brottet. Vid förverkande enligt första stycket 1 av en produkt gäller inte bestämmelserna i 36 kap. 5 § första och andra styckena brottsbalken om hos vem förverkande får ske.

Egendom som har använts som hjälpmedel vid brott enligt denna lag får förklarats förverkad, om förverkandet behövs för att förebygga brott enligt denna lag eller det annars finns särskilda skäl till det. I stället för egendomen får dess värde förklarats förverkat. I 36 kap. 5 § brottsbalken finns bestämmelser om hos vem förverkande får ske och om särskild rätt till förverkad egendom.

I stället för förverkande enligt tredje stycket av egendomen eller dess värde får rätten föreskriva att någon åtgärd vidtas med egendomen som förebygger fortsatt missbruk av den. I sådana fall får även en del av egendomens värde förklarats förverkat.

24 § Försummar den uppgiftsskyldige att i rätt tid ge in en sådan deklaration som avses i 12 eller 13 §, får den myndighet som skall ta emot deklarationen vid vite förelägga den uppgiftsskyldige att fullgöra sin skyldighet.

Överklagande

25 § Beslut av en annan myndighet än regeringen att återkalla ett tillstånd får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller en myndighets beslut enligt 14, 16 och 24 §§.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Andra förvaltningsbeslut enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000 eller enligt denna lag får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001, då lagen (1998:397) om strategiska produkter skall upphöra att gälla.

På regeringens vägnar

GÖRAN PERSSON

LARS-ERIK LÖVDÉN
(Utrikesdepartementet)